

Informacje Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej

Nr 3

grudzień 2009

Nowy Regulamin Organizacyjny Biblioteki Głównej

Zarządzenie nr 30 Rektora PW z dnia 24 września 2009 r. wprowadziło nowy Regulamin Organizacyjny Biblioteki Głównej. Zmiana uzasadniona była potrzebą:

- uwzględnienia w strukturze organizacyjnej miejsca realizacji nowych zadań BG (np. wynikających ze zmiany Statutu PW oraz wprowadzenia nowych technologii) i aktualizacja istniejących zapisów
- powołania nowych komórek organizacyjnych oraz uściślenia nazw istniejących
- ujednoczenia zapisów Regulaminu z analogicznymi tworzonymi w PW (w uzgodnieniu z Zespołem Systemu Zarządzania Jakością Administracji) np. określenie zadań kierowników jednostek organizacyjnych BG i uprawnień osób zatrudnionych w poszczególnych komórkach.

W Regulaminie przyjęto zasadę, że podstawowe zadania biblioteki systemu biblioteczno-informacyjnego PW określone są dla Filii BG PW. Na wzór jej zadań powinny być tworzone zadania innych bibliotek. Wprowadzenie WSPÓLNYCH zapisów dotyczących zasad funkcjonowania poszczególnych jednostek pozwoli na określenie identycznych procedur postępowania przy ich realizacji.

Konkretne komórki organizacyjne BG PW mają zadania rozszerzone w stosunku do Filii (np. dodane zadania o charakterze koordynującym) lub zawężone (np. komórki bez zadań związanych z opracowaniem zbiorów tworzą punkty biblioteczne).

Nowy Regulamin inaczej formułuje podstawowe zadania BG PW odwołując się do aktualnych potrzeb. Na przykład:

Było	Jest
Gromadzenie, opracowanie i udostępnianie zbiorów	Zapewnianie dostępu do literatury naukowej i dydaktycznej wspomagającej działalność Uczelni przez dobór, fachowe opracowanie, właściwe przechowywanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych oraz świadczenie usług informacyjnych
Konserwacja zbiorów	Ochrona zbiorów bibliotecznych, z uwzględnieniem szczególnych

bibliotecznych, właściwe ich przechowywanie i zabezpieczenie	warunków zabezpieczenia Narodowego Zasobu Bibliotecznego oraz piśmiennictwa naukowego autorstwa pracowników i studentów Uczelni, w tym tworzenia, archiwizacji i udostępniania kopii elektronicznych tych publikacji
--	--

W Regulaminie pojawiły się zupełnie nowe zapisy np.:

- uszczegółowienie i rozwinięcie zadań określonych w statucie PW
- określenie liczby zastępców dyrektora (nie więcej niż trzech)
- zadania kierowników jednostek organizacyjnych BG PW (określające ich uprawnienia i odpowiedzialność)
- zadania poszczególnych jednostek organizacyjnych BG PW

Wprowadzono następujące zmiany w nazwach komórek organizacyjnych BG PW:

Było	Jest
Dział Administracji	Administracja
Oddział Czasopism	Oddział Czasopism
Oddział Gromadzenia Książek i Zbiorów Specjalnych	Oddział Gromadzenia Druków Zwartych
Oddział Opracowania Książek i Zbiorów Specjalnych	Oddział Opracowania Druków Zwartych
Ośrodek Informacji Naukowej	Oddział Informacji Naukowej
Ośrodek Informatyzacji	Oddział Informatyzacji
Oddział Kontroli i Aktualizacji Zbiorów	Oddział Kontroli Zbiorów
Oddział Magazynów i Udostępniania Zbiorów	Oddział Udostępniania i Przechowywania Zbiorów
Filie Biblioteki Głównej	Filia BG PW Biblioteka DS Akademik
Biblioteki Domów Studenckich	Filia BG PW Biblioteka Szkoły Nauk Technicznych i Społecznych w Płocku
	Filia BG PW Biblioteka Terenu Południowego
	Filia BG PW Biblioteka Wydziału Chemicznego
	Filia BG PW Biblioteka

	Wydziału Geodezji i Kartografii* Punkt biblioteczny DS Babilon Punkt biblioteczny DS Żaczek
Pracownia Reprograficzna (zadania Działu Administracji)	włączona do Administracji
Biblioteka Humanistyczna	zlikwidowana
	Oddział Zbiorów Specjalnych (nowy)

*ze względu na decyzję władz Wydziału GiK o zabranii pomieszczenia zajmowanego przez Bibliotekę przestała ona istnieć w styczniu 2010 r.

(J.St.)

Rada Biblioteczna

V^o posiedzenie Rady Bibliotecznej odbyło się 20 listopada 2009 r. Rada Biblioteczna pozytywnie zaopiniowała wnioski o:

- odwołanie z funkcji kierownika Oddziału Kontroli Zbiorów mgr Olgi Giwer
- powołanie na stanowisko kierownika Oddziału Kontroli Zbiorów mgr Izabelli Rokity
- odwołanie z funkcji kierownika Filii BG – Biblioteki Wydziału Chemicznego mgr Janiny Kurowskiej-Metera
- likwidację Filii BG - Biblioteki Wydziału Geodezji i Kartografii
- likwidację dwóch bibliotek w Instytucie Techniki Wytwarzania na Wydziale Inżynierii Produkcji

W dalszej części posiedzenia członkowie Rady zapoznali się z zasadniczymi założeniami projektu **Regulaminu udostępniania zbiorów i świadczenia usług BG PW**. Referująca ten punkt dyrektor Jolanta Stępiak skoncentrowała się na poinformowaniu uczestników posiedzenia o najważniejszych zmianach w Regulaminie, mających na celu uczynienie go bardziej przyjaznym dla użytkowników.

(S.P.)

Profesorowie Politechniki Warszawskiej w dwudziestoleciu międzywojennym

W dniach 13 listopada - 7 grudnia 2009 r. w Gmachu Głównym była prezentowana

wystawa plakatowa zatytułowana **Profesorowie Politechniki Warszawskiej w dwudziestoleciu międzywojennym**.

Powstanie Politechniki Warszawskiej w 1915 r. i jej rozwój po roku 1918 było początkiem procesu kształtowania się środowiska akademickiego, którego dziś jesteśmy spadkobiercami. Nawiązując do historii i tradycji naszej Uczelni bibliotekarze Biblioteki Głównej przygotowali wystawę plakatową. Na wystawie prezentowano sylwetki 22 profesorów, ich zainteresowania naukowe i osiągnięcia, pokazano reprodukcje zdjęć z epoki, fragmenty unikatowych publikacji.

Wystawa spotkała się z bardzo dobrym przyjęciem, o czym świadczą między innymi wpisy do książki pamiątkowej. Wielu zwiedzających podkreślało potrzebę odkrywania tradycji Politechniki Warszawskiej młodym pokoleniom.

Obecnie wystawę można oglądać w Bibliotece Cyfrowej Politechniki Warszawskiej.

(apor)

Spotkanie opłatkowe

16 grudnia 2009 r. odbyło się kolejne świąteczno-noworoczne spotkanie wszystkich pracowników bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego PW. Zaproszenie zostało skierowane również do pracowników będących na emeryturze. Spośród tych ostatnich udział wzięli m.in. dyrektor Edward Domański oraz dyrektor Elżbieta Dudzińska.

Po oficjalnym powitaniu dyrektor Jolanta Stępiak zaprosiła wszystkich obecnych do składania sobie życzeń oraz do skorzystania z przygotowanego poczęstunku.

(elamr)

Przysposobienie biblioteczne

Biblioteka Główna PW, podobnie jak w ubiegłych latach, zorganizowała zajęcia z przysposobienia bibliotecznego dla studentów I roku studiów. Szkolenie miało na celu przygotowanie studentów do samodzielnego korzystania z tradycyjnych i elektronicznych źródeł informacji, a także przedstawienie zasad udostępniania zbiorów oraz usług oferowanych przez system biblioteczno-informacyjny Uczelni.

Z oferty Biblioteki Głównej skorzystało 14 wydziałów. Program tegorocznego szkolenia został opracowany przez zespół pracowników powołany z oddziałów BG zajmujących się udostępnianiem zbiorów i informacją naukową.

Dodatkowo przygotowano szkolenie on line, zamieszczone na specjalnie w tym celu przygotowanej

platformie. Szkolenia zajęły 256 godzin wykładowych i były prowadzone przez 16 bibliotekarzy.

(apor)

Platforma szkoleniowa BG

W minionym roku zamieszczono nowe prezentacje na platformie szkoleniowej BG. Oprócz dodanego w październiku podstawowego szkolenia *Pierwsze kroki w bibliotece* dołączono:

- **Przegląd baz dla chemików** - szkolenie zawierające wykaz baz danych oraz innych źródeł informacji naukowej polecanych dla studentów, doktorantów i pracowników Wydziału Chemicznego, Inżynierii Chemicznej i Procesowej oraz Inżynierii Materiałowej
- szczegółowe szkolenie dotyczące programu **RefWorks** służącego do zarządzania bibliografią załącznikową oraz bazami danych. Pozwala on użytkownikom na tworzenie swoich własnych baz bibliograficznych. Umożliwia również organizowanie swoich danych, dzielenie się nimi z innymi, a także wykorzystywanie ich w swoich pracach naukowych

Platforma będzie systematycznie rozwijana. W najbliższym czasie zostanie uzupełniona o nowe szkolenia na temat przygotowywania wykazów cytowań, platformy Ebrary oraz SciFinder.

(M.S.-H.)

Biblioteka Cyfrowa PW w Europeanie

Zasoby naszej Biblioteki Cyfrowej (bcpw.bg.pw.edu.pl) znalazły się w Europeanie (Europejskiej Bibliotece Cyfrowej) wraz ze zbiorami ponad 40 innych polskich bibliotek, wchodzących w skład Federacji Bibliotek Cyfrowych. Agregatorem polskich zasobów cyfrowych dla Europeany jest Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe, które pełni rolę operatora dla Federacji Bibliotek Cyfrowych, integrującej sieć funkcjonujących w Polsce bibliotek cyfrowych.

Agregacja poprzedzona została uzupełnieniami niektórych atrybutów opisów bibliograficznych, zgodnie z wymaganiami Europeany. Również w naszej Bibliotece Cyfrowej PW trzeba było wykonać pewne prace z tym związane. Kontynuowane są też działania Zespołu ds. metadanych, w skład którego wchodzi 2 przedstawicielki naszej biblioteki (Małgorzata Wornbard i Maria Miller), mające na celu wypracowanie nowej wersji schematu metadanych w bibliotekach cyfrowych, odpowiadającemu zarówno wymogom Europeany, jak i umożliwiającemu łatwiejsze wyszukiwanie i zastosowanie nowych narzędzi w oprogramowaniu dLibra.

11 grudnia 2009 r. ponad 250 tys. publikacji z polskich bibliotek cyfrowych, dzięki agregacji danych w ramach FBC, zasiliło zbiory Europeany. Wśród nich znalazły się zarówno cenne skarby polskiego dziedzictwa narodowego, jak i regionalia oraz współczesne publikacje naukowe i edukacyjne. Zdecydowana większość publikacji dostępna jest w Internecie bez żadnych ograniczeń. Polski wkład w Europeanę wzrósł w związku z tym z 0.4% do 5.5%.

Liczba publikacji w Europeanie przekroczyła już 5 mln. Wg planów rozwoju do lipca 2010 roku Europeana ma zawierać 10 mln obiektów

(M.M.)

Oferta BG dla licealistów

W 2009 r. Oddział Informacji Naukowej we współpracy z Oddziałem Udostępniania Zbiorów przygotował i rozpowszechnił ulotki z ofertą Biblioteki Głównej skierowaną do uczniów szkół średnich. Materiały przedstawiano w ramach całorocznej prezentacji uczelni (Salon Maturzystów, Wszechnica WEiTI, seminarium dla bibliotekarzy w Szwajcarii). Uczniowie szkół średnich mieli też możliwość zwiedzania Biblioteki.

(T.G.)

KDBASP

W dniach 21-22 września 2009 r. w Bibliotece KUL odbyło się spotkanie członków **Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich**, podczas którego omawiano bieżące sprawy związane z dostępem do baz danych, problemy ujednoczenia danych statystycznych oraz współpracę bibliotek w ramach projektu *Analiza funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce*. Zaprezentowano też wyniki ankiety dotyczącej wysokości wynagrodzenia na różnych stanowiskach pracy w bibliotekach.

Dyrektor J. Stępiak, jako przewodnicząca Zespołu specjalistycznego powołanego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego ds. przygotowania propozycji w sprawie modyfikacji zakresu tematycznego Biblioteki Wirtualnej Nauki, przedstawiła opinię Zespołu wskazującą na potrzebę finansowania przez MNiSW licencji krajowych na dostęp do najważniejszych baz danych (Elsevier, Springer, EBSCO, Web of Knowledge).

Podczas spotkania dokonano wyboru Rady Wykonawczej KDBASP na kadencję 2010-2012. Przewodniczącą ponownie została dyrektor Ewa Dobrzyńska-Lankosz (AGH), a dyrektorem Jolanta Stępiak - Sekretarzem Rady Wykonawczej.

(J.St.)

BazTech

23 listopada 2009 r. Biblioteka Główna gościła po raz kolejny pełnomocników Porozumienia BazTech. Podczas spotkania omawiane były sprawy bieżące i realizacja zadań planowanych w 2010 r. Naszą Bibliotekę reprezentowali: dyrektor Grzegorz Płoszajski i Elżbieta Owczarczyk.

(A.C.)

IATUL

N^oa przełomie maja i czerwca 2011 r. Biblioteka Główna PW będzie gospodarzem międzynarodowej konferencji IATUL, której tematem będą zagadnienia e-learningu. Pod koniec 2009 r. zebrał się komitet organizacyjny konferencji, w skład którego wchodzi: dyrektor Jolanta Stępiak, z-ca dyr. Jan Zaleski, z-ca dyr. Grzegorz Płoszajski, Maryla Górka, Beata Kaźmierczak, Grażyna Kiwała, Elżbieta Mroczek oraz Mariola Rymuza. Zadaniem komitetu jest wstępne przygotowanie konferencji, w tym dobór firm współpracujących przy organizacji konferencji.

(M.R.)

Goście ze Lwowa

22 września 2009 r. gościliśmy przedstawicieli lwowskich bibliotek – uczestników seminarium bibliotekarskiego zorganizowanego przez Instytut Badań Interdyscyplinarnych „Artes Liberales”. Program seminarium realizowany w tym roku uwzględniał wizyty w kilku bibliotekach warszawskich, w tym 4 dniowy pobyt w BG PW. Uczestnicy mieli możliwość odwiedzenia wszystkich oddziałów w BG i wysłuchania przygotowanych na tę okazję prelekcji. Spotkania te były okazją dla obu stron do wymiany informacji i dyskusji o funkcjonowaniu bibliotek.

Oddział Informatyzacji przedstawił zasady działania systemu Aleph, tworzenia raportów dla różnych oddziałów i celów. Zaprezentowana została również Biblioteka Cyfrowa PW.

Oddział Kontroli Zbiorów przedstawił zastosowanie systemu raportów, który wykorzystuje się do przeprowadzenia selekcji w przypadku książek wprowadzonych do bazy. Inne rodzaje wykazów wykorzystywanych w oddziale są wykonywane przez Oddział Informatyzacji.

Iwona Socik przygotowała prezentację na temat elektronicznych źródeł informacji udostępnianych przez BG PW. Z perspektywy administratora omówiła narzędzia do zarządzania e-zasobami: system HAN, Listę A-Z i narzędzie linkujące firmy Serials Solutions. Przedstawiła sposoby analizowania zawartości baz elektronicznych

oraz generowania statystyk, dotyczących wykorzystania e-źródeł przez poszczególne grupy użytkowników. Wymieniła zadania związane z promocją e-źródeł, w tym opracowywanie drukowanych materiałów informacyjnych i prowadzenie szkoleń, które wpływają na wykorzystanie zasobów elektronicznych.

Marta Sadowska-Hinc omówiła elektroniczne źródła informacji z punktu widzenia użytkownika. Zaproponowała różne klasyfikacje zasobów oferowanych przez BG PW, ze względu na tryb dostępu, typ bazy, wkład twórczy, zasięg i zakres tematyczny.

(J.St., I.R., M. S.-H.)

Wystawy książek

W dniach 25-27 listopada 2009 r. w Bibliotece Główniej miała miejsce kolejna wystawa książek zagranicznych. Wystawa została zorganizowana we współpracy z A.B.E. Marketing – firmą, która podjęła się trudu dostarczenia najnowszych podręczników z zakresu dziedzin będących przedmiotem zainteresowania uczelni. BG kupiła już z prezentowanych książek 116 vol. za ponad 26 000 zł, ale to dopiero połowa naszych zakupów. Zamówione zostały też podręczniki do nauczania w języku angielskim.

Książki z wystawy, zarówno te służące pracy naukowej jak i dydaktyce, kupowane są na wniosek i po konsultacji z pracownikami naukowymi.

Podczas wystawy prezentowane były platformy *Ebrary* i *Ovid*.

Platforma *Ebrary* została już zakupiona przez Bibliotekę Główną. Ta wirtualna biblioteka jest doskonałą okazją do propagowania naszych e-książek. Analiza wykorzystania naszych zasobów elektronicznych, choć wykazuje tendencję wzrostową, nie powinna nas zadawałać. W tej chwili mamy pełnotekstowy dostęp do ponad 45 000 tytułów. Można drukować i kopiować tekst z przeglądanej publikacji – nie więcej niż 40 stron z przeglądanej publikacji w trakcie 1 sesji.

Pełna informacja wraz z dostarczoną przez dostawcę prezentacją została zamieszczona na stronie domowej naszej Biblioteki <http://eczyt.bg.pw.edu.pl/han/Ebrary>

(A.P.)

W dniach 29-30 września 2009 r. International Publishing Service prezentował swoją ofertę w Bibliotece Wydziału Chemicznego. W otwarciu wystawy udział wzięli: Dziekan i Prodziekani Wydziału Chemicznego, Dyrekcja BG oraz pracownicy biblioteki. Na wystawie zaprezentowano ok. 100 tytułów nowości wydawniczych takich firm jak Wiley & Sons, Springer, Elsevier, Pearson Education, Marcel Dekker i inne.

Wystawa cieszyła się dużym zainteresowaniem kadry naukowo-dydaktycznej wydziału. Wyrazem tego była duża ilość książek zamówionych. Z prezentowanych

na wystawie wydawnictw do zbiorów biblioteki zakupiono 62 tytuły nowości wydawniczych, w tym 8-tomową encyklopedię „Comprehensive Medicinal Chemistry II”.

Dzięki tej wystawie zbiory biblioteki zostały wzbogacone o cenne wydawnictwa z dziedziny chemii, biotechnologii, medycyny i ochrony środowiska.

(J.K.-M.)

Współpraca BG z Wydziałem Chemicznym

Biblioteka Główna PW w ramach współpracy Oddziału Informacji Naukowej BG PW z Biblioteką Wydziału Chemicznego uruchomiła ponownie w grudniu 2009 r. dodatkowe dyżury bibliotekarza dziedzinowego w BWCh. Dyżury mają na celu promocję usług oferowanych przez BG PW oraz ułatwienie użytkownikom dostępu do informacji naukowej, w tym informacji chemicznej.

BG PW została zaproszona przez kierownika Laboratorium Procesów Technologicznych Wydziału Chemicznego PW, dr hab. Ludwika Synoradzkiego do współpracy w zakresie dydaktyki. 8 października Marta Sadowska-Hinc poprowadziła godzinny inauguracyjny wykład w ramach przedmiotu „Projektowanie procesów technologicznych”. Od bieżącego roku akademickiego jest to obowiązkowy wykład dla wszystkich studentów piątego semestru studiów na Wydziale Chemicznym. W zajęciach uczestniczyli studenci III roku studiów, a także część studentów IV roku. Tematem wykładu były komputerowe bazy wykorzystywane w badaniach literaturowych. Dokonano przeglądu elektronicznych źródeł informacji dostępnych ze strony domowej Biblioteki. Omówiono tabelę E-bazy, a w szczególności bazy bibliograficzno-abstraktowe, patentowe i normy dla chemików, Listę tytułów e-źródeł oraz Biblioteki Cyfrowe. Prezentacja stanowiła wstęp do laboratoriów komputerowych. Jest ona dostępna na platformie szkoleniowej BG PW.

1 października na Wydziale Chemicznym PW odbyła się prezentacja i warsztaty na temat bazy SciFinder dla pracowników naukowych Wydziału. Marta Sadowska-Hinc przedstawiła podstawowe informacje na temat zawartości platformy oraz zaprezentowała różne metody wyszukiwania. Omówiła także zasady korzystania z bazy, m.in. ograniczenia wynikające z niewielkiej liczby jednoczesnychostępów (3 wejścia dla wersji online i 3 wejścia do aplikacji instalowanej na dysku) oraz po uzgodnieniu z Chemical Abstracts Service zaproponowała możliwość zwiększania liczbyostępów do SciFindera na czas planowanych laboratoriów.

Dzięki uprzejmości dr inż. Pawła Ruśkowskiego i dr inż. Grażyny Padeé 7 i 15 października Marta Sadowska-Hinc uczestniczyła w zajęciach na Wydziale Chemicznym. Pan Paweł Ruśkowski poprowadził

laboratorium komputerowe dla studentów trzeciego roku studiów na Wydziale Chemicznym z przedmiotu Projektowanie procesów technologicznych. Prowadzący omówił bazę odczynników chemicznych – IChem2 oraz bazy Beilstein i Gmelin udostępniane przez Wydział Chemiczny PW. Pani Grażyna Padeé, rzecznik patentowy Politechniki Warszawskiej, wygłosiła wykład na temat klasyfikacji i czystości patentowej. Omówiła m.in. terminologię, metody i zakres badań patentowych oraz tryb postępowania przed Urzędem Patentowym RP

(M.S.-H.)

Oddział Kontroli Zbiorów

W wyniku czerwcowej powodzi w magazynach bibliotecznych dokonaliśmy ostatecznego spisania zniszczonych książek i czasopism. W sumie zostało ubytkowanych 1894 wol.

W listopadzie Oddział Kontroli Zbiorów razem z Oddziałem Czasopism zakończył skontrum czasopism - format KII. W czasie kontroli ujawniliśmy brak 206 woluminów i 142 zeszytów. Są to braki względne ujawnione po raz pierwszy. Inwentaryzacja czasopism tego formatu została przeprowadzona po raz pierwszy od kilkadziesiąt lat.

Pod koniec 2009 r. dokonaliśmy końcowego rozliczenia zlikwidowanej Biblioteki Instytutu Maszyn Elektrycznych oraz Instytutu Elektroenergetyki.

W dalszym ciągu trwają prace nad porządkiem księgozbioru studenckiego.

(I.R.)

Filia w Płocku

Czytelnia Filii BG PW w grudniu wzbogaciła się o nowe stoły biblioteczne. Czytelnia powoli zmienia swój wystrój, staje się bardziej nowoczesna. Dalsze zmiany i gruntowny remont planowane są na czas tegorocznych wakacji.

(A.K.)

Praktyka zawodowa

W dniach 23 listopada - 22 grudnia 2009 r. Agnieszka Celej odbyła praktykę zawodową w Bibliotece Uniwersyteckiej, Bibliotece Szkoły Głównej Handlowej i Centralnej Bibliotece Rolniczej. Program praktyki objął zapoznanie się z pracą oddziałów gromadzenia, opracowania i udostępniania w wymienionych bibliotekach. Każda z odwiedzonych bibliotek ma swój charakter i odmienną organizację pracy. W pamięci pozostaje mi opracowanie rzeczowe: jhp w Bibliotece SGH i KABA w BUW, Centrum Dokumentacji Europejskiej w SGH, tezaury i bazy w CBR: SIGŻ, SIBROL i AGRIS, egzemplarz obowiązkowy, szeroko

prowadzona wymiana i katalogi aukcyjne wykorzystywane w oddziale gromadzenia BUW. Poczynione obserwacje, nabyte umiejętności i nawiązane kontakty zostaną wykorzystane w mojej pracy zawodowej.

(A.C.)

Spotkania SBI

23 września, 28 października oraz 25 listopada 2009 r. odbyły się spotkania z pracownikami bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego PW. Na spotkaniach omawiane były problemy i zagadnienia obejmujące swym zakresem

- prowadzenie działalności bieżącej – inwentarze, wycena materiałów bibliotecznych, książki elektroniczne, zakup książek na potrzeby studiów w języku angielskim, zmiany w klasyfikacji zbiorów
- regulamin udostępniania zbiorów
- problem braku rejestracji w bibliotekach dokumentów kupowanych z grantów
- wystawy książek i podręczników
- informacja naukowa jako przedmiot w ramach bloku przedmiotowego HES
- przysposobienie biblioteczne dla studentów I roku
- bieżące informacje dotyczące funkcjonowania systemu Aleph
- dodruk książek/podręczników na zamówienie
- prawo autorskie
- kursy języków obcych
- problemy pracownicze/prawne pracy bibliotekarzy
- przygotowania do międzynarodowej konferencji IATUL w 2011 r.

25 listopada 2009 r. odbyło się spotkanie z Dyrektorem Oficyny Wydawniczej PW p. Bogdanem Gawrońskim. W jego trakcie bibliotekarze zgłosili swoje problemy, obawy oraz postulaty związane ze współpracą bibliotek z Oficyną.

(elamr)

PREZENTACJE

Thomson Reuters

8 września 2009 r. w BG PW odbyła się prezentacja produktu Thomson Reuters – programu **EndNote** służącego do zarządzania bibliografią załącznikową oraz bazami danych. Program jest dostępny na platformie ISI Web of Knowledge.

2 października 2009 r. w BG PW odbyło się szkolenie na temat baz udostępnianych na platformie ISI Web of Knowledge, które dotyczyło baz Web of Science, w tym **Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index, Arts & Humanities Citation Index** oraz **Conference Proceedings Citation Index**. Przedstawiono

sposoby wyszukiwania literatury oraz przygotowania wykazu cytowań dla pracowników uczelni, poszczególnych instytucji i dla tytułów czasopism. Zaprezentowano również zaawansowane możliwości wyszukiwania, w tym stosowanie operatorów logicznych, metody analizy, sortowania i ograniczania liczby otrzymanych rezultatów.

Podczas szkolenia nawiązano do następujących produktów Thomsona:

- ResearcherID (interdyscyplinarny, międzynarodowy serwis społeczności akademickiej)
- Journal Citation Reports (ocena wiodących światowych czasopism naukowych)
- Essential Science Indicators (analiza badań naukowych, na poziomie instytucji, kraju, czasopisma)

Derwent Innovation Index (patenty z zakresu chemii, elektrotechniki, elektroniki, mechaniki)

Elsevier

16 września 2009 r. przedstawiciel Elseviera zaprezentował nam nowy produkt - **SciVal Spotlight**. Program wspomaga opracowanie strategii rozwoju badań naukowych w uczelni, a co za tym idzie rozdział funduszy na badania, poprzez integrację i wizualizację danych dotyczących dorobku naukowego pracowników danej instytucji. Dane do analizy zaczerpnięto z bazy Scopus. SciVal Spotlight w sposób graficzny przedstawia rozkład obszarów badań prowadzonych na uczelni, tzw. *Circle Map*. Wskazuje dynamicznie rozwijające się dziedziny, kluczowe dla danej jednostki. Pozwala zidentyfikować liderów w poszczególnych dziedzinach oraz określić potencjalnych partnerów do współpracy, zarówno konkretne osoby, jak i instytucje.

W spotkaniu uczestniczyły dyrektor Jolanta Stępiak, Iwona Socik i Marta Sadowska-Hinc

(M.S.-H.)

KONFERENCJE

Skomputeryzowane biblioteki i centra multimedialne Szwajcarii

W dniach 19-26 września 2009 r. w Szwajcarii odbyło się seminarium szkoleniowe dla bibliotekarzy. Program edukacyjny *Skomputeryzowane biblioteki i centra multimedialne Szwajcarii* obejmował wykłady na temat systemu edukacji w Szwajcarii, kształcenia zawodowego bibliotekarzy, funkcjonowania różnego typu bibliotek oraz centrów multimedialnych.

Uczestnicy mieli również możliwość praktycznego zapoznania się z tymi zagadnieniami poprzez spotkania z dyrektorami i pracownikami tych placówek oraz przez wizyty instytucjach takich jak: La bibliotheque public de Geneve, będącej częścią biblioteki uniwersyteckiej,

pełniącej jednocześnie rolę biblioteki naukowej i publicznej; Centrum Kształcenia Bibliotekarzy; Biblioteka Uniwersytecka w Lozannie z wyodrębnionym pomieszczeniem na Mediatekę; Biblioteka Narodowa w Bernie, która należy do Konsorcjum Bibliotek Uniwersyteckich Szwajcarii. Na zakończenie wizytowane były również biblioteki i mediateki szkolne w Genewie. Organizatorami szkolenia byli: Ośrodek Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie oraz Unia Europejskich Federalistów-Polska.

Bibliotekę Główną reprezentowała Teresa Gumołowska.

(T.G.)

Dawna Kartografia Miast

W dniach 24-26 września 2009 r. w Domu Rekolekcyjno-Formacyjnym w Warszawie odbyła się XXIII Ogólnopolska Konferencja Historyków Kartografii *Dawna Kartografia Miast* pod patronatem Prezydenta m. st. Warszawy i Głównego Geodety Kraju.

Jolanta B. Kucharska przedstawiła prezentację posterową propagującą plany i mapy znajdujące się w zbiorach Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej.

Celem konferencji było przedstawienie metod badawczych oraz informacji dotyczących widoków, planów, map topograficznych i tematycznych z XV-XX wieku na tle historii miast.

W konferencji wzięły udział: Jolanta B. Kucharska, Małgorzata Kapica oraz Jadwiga Siemiątkowska.

(J.S.)

E-learning wyzwaniem dla bibliotek

W dniach 23-24 września 2009 r. w Elblągu odbyła się Ogólnopolska Konferencja *E-learning wyzwaniem dla bibliotek*. Konferencja zorganizowana była przez Ośrodek Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Warmińsko-Mazurską Bibliotekę Pedagogiczną oraz Państwową Wyższą Szkołę Zawodową.

Problematyka referatów dotyczyła wykorzystania e-learningu w kształceniu i doskonaleniu bibliotekarzy oraz metod zastosowanie zdalnego kształcenia w praktyce bibliotecznej. Jako narzędzie w e-learningu przedstawiono platformę Moodle.

W konferencji uczestniczyły Wioletta Ledzion i Jadwiga Siemiątkowska

(J.S.)

Działalność wydawnicza bibliotek w czasach konwergencji mediów

W dniach 24-25 września 2009 r. w Lublinie odbyła się konferencja naukowa z okazji 65 rocznicy powstania Biblioteki UMCS *Działalność wydawnicza bibliotek w czasach konwergencji mediów*. Celem konferencji miało być podsumowanie dokonań środowiska bibliotekarskiego w zakresie rozwijania inicjatyw wydawniczych oraz

zebranie przemyśleń na temat tendencji rozwojowych w bibliotekarskiej działalności publikacyjnej.

W czasie 3 sesji plenarnych: *Biblioteka jako wydawca, Publikacje dla bibliotekarzy i bibliotekoznawców wobec rozwoju form komunikacji, Publikacje bibliotek* zaprezentowano 14 referatów. Tematyka referatów obejmowała następujące zagadnienia:

- wpływ konwergencji mediów na kształtowanie się inicjatyw wydawniczych z zakresu bibliotekarstwa i bibliotekoznawstwa – powstawanie i rozwój czasopism i innych form publikacji
- kierunki i trendy w publikowaniu cyfrowym
- odbiór czasopism bibliotekarskich z obszaru bibliotekoznawstwa i bibliotekarstwa
- współpraca bibliotek i środowisk bibliotekoznawczych w zakresie działalności publikacyjnej
- relacje między komunikowaniem dla nauki, a trendami publikacyjnymi w obszarze bibliotekarstwa, bibliotekoznawstwa i innych nauk
- możliwości współpracy bibliotek ze środowiskiem ich użytkowników w zakresie przepływu informacji dla nauki i kształcenia
- wpływ publikacji bibliotekarskich na działania marketingowe

Konferencji towarzyszyły również atrakcje turystyczne i towarzyskie – przejście Lubelską Trasą Podziemną, zwiedzanie Kaplicy Trójcy Świętej na Zamku Lubelskim, spacer uliczkami Starego Miasta i kolacja w restauracji Czarny Tulipan.

W konferencji uczestniczyły: Aleksandra Obrębska i Agnieszka Celej.

(A.C.)

Targi Książki

W dniach 14-18 października 2009 r. we Frankfurcie n/Menem odbyły się kolejne *Międzynarodowe Targi Książki*. Głównym celem wyjazdu było zapoznanie się z najnowszą ofertą książek edukacyjnych proponowaną przez wiodących, jak i mniejszych wydawców.

W specjalnym pomieszczeniu Educational Publishing Pavilion firmy wydawnicze i instytucje prezentowały wydawane przez siebie tytuły związane z tematyką szeroko pojętej edukacji. W miejscu nazwanym International Library Center odbyło się wiele spotkań i prezentacji przeznaczonych dla bibliotekarzy.

Gośćmi honorowymi w tegorocznych spotkaniach wydawców, księgarzy i bibliotekarzy były Chiny, które pod hasłem Tradition and Innovation zaprezentowały bogactwo swojej kultury zarówno na stoiskach wystawowych jak i podczas spotkań.

Targi obsługiwało ponad 10 000 dziennikarzy.

W tym roku z ofertą wydawniczą zapoznawały się Alicja Potocka i Jadwiga Siemiątkowska.

(J.S.)

Open Access

15 października 2009 r. w Pałacu Staszica w Warszawie odbyło się jednodniowe Seminarium Naukowe *Otwartość w nauce – Open Access i inne modele*. Celem Seminarium było podjęcie dyskusji nad warunkami dla szerszego wraźania tej inicjatywy w Polsce. Z BG udział w seminarium wzięła dyrektor Jolanta Stępiak.

(J.St)

Klasyfikacja na rozdrożu

W dniach 29-30 października 2009 r. w Hadze odbyła się międzynarodowa konferencja dotycząca tematyki związanej z UKD *Klasyfikacja na rozdrożu – różnorodność kierunki wykorzystania*. Zaprezentowano na niej najbardziej istotne kwestie dotyczące przyszłości UKD w kontekście stale zwiększającej się ilości informacji oraz popularności alternatywnych sposobów wyszukiwania.

Zastanawiano się nad nowymi możliwościami zastosowania klasyfikacji w systemach bibliotecznych oraz środowisku sieciowym. Sformułowano koncepcję wykorzystania UKD jako języka pośredniczącego między różnymi systemami organizacji wiedzy. Poruszono problem efektywności klasyfikacji automatycznej, manualnej, a także z udziałem użytkowników. Omówiono współpracę UKD i innych klasyfikacji porządkujących zbiory bibliotek i zasoby internetu. Uzasadniono potrzebę stworzenia międzynarodowego teaurusu, który mógłby być oparty na UKD. Gorącą dyskusję wywołał postulat jak najszerszego i bezpłatnego udostępnienia klasyfikacji w sieci.

Uczestnicy konferencji mieli możliwość zakupu po obniżonej cenie aktualnego pliku wzorcowego UKD 2009 w języku angielskim, który będzie na pewno dużą pomocą dla bibliotekarzy przy klasyfikacji rzeczowej. Wkrótce zostaną ukończone prace nad polską wersją tablic.

W konferencji uczestniczyły Agnieszka Kowalczuk i Małgorzata Szymańska.

(A.K., M.Sz.)

Jubileusz Biblioteki UJK

5 listopada 2009 w Kielcach odbyła się sesja naukowa poświęcona jubileuszowi 40-lecia istnienia BG Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach. Sesji towarzyszyła wystawa okolicznościowa prezentująca dokonania i zmiany jakie zaszły w funkcjonowaniu Biblioteki w tym okresie. W imieniu pracowników BG PW list gratulacyjny z okazji jubileuszu przekazała dyrektor Jolanta Stępiak.

(J.St)

Konsorcjum kierunków ekonomicznych

W dniach 17-18 listopada 2009 r. w Bibliotece Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu odbyło się zebranie członków konsorcjum bibliotek kierunków ekonomicznych, podczas którego omawiano sprawy organizacyjne związane z jego funkcjonowaniem oraz przeprowadzono szkolenie w zakresie zmian w udostępnianych bazach. Ze strony BG PW w spotkaniu uczestniczyła dyrektor Jolanta Stępiak.

(J.St)

NUKAT

24 listopada 2009 r. w Centrum NUKAT odbyło się spotkanie informacyjne na temat projektu NUKAT – *Autostrada Informacji Cyfrowej*. Projekt jest zadaniem realizowanym w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, osi priorytetowej Infrastruktura Strefy B+R działania 2.3 Inwestycje związane z rozwojem infrastruktury informatycznej nauki. Jednym z celów Projektu jest wzbogacenie centralnej informacji o zbiorach polskich bibliotek naukowych oferowanej w katalogu NUKAT. Głównym zadaniem służącym realizacji tego celu jest scalenie w bazie NUKAT rekordów bibliograficznych utworzonych w katalogach lokalnych przed rozpoczęciem ogólnokrajowego współkatalogowania. Scalanie rozpocznie się w marcu 2010, a zakończy w 2012 r. Do tej pracy wytypowano 30 bibliotek. Obecnie NUKAT współtworzy ok. 90 bibliotek. Całkowita wartość inwestycji wynosi 9 724 313, 40 zł. Fundusze zostały podzielone na NUKAT (2 381 882,38), rozwój wyszukiwarki KaRo (87 006,00) oraz budowę biblioteki cyfrowej e-BUW (5 460 031,64).

Spotkanie poświęcono na przedstawienie koncepcji scalania danych. Zapoznano nas z procedurami oraz narzędziami, które mają zagwarantować ochronę danych w katalogach lokalnych oraz w katalogu NUKAT.

W spotkaniu udział wzięły: Maria Miller, Elżbieta Mroczek, Małgorzata Wornbard.

(M.W.)

Podstawy normalizacji

W dniach 1-2 grudnia 2009 r. Polski Komitet Normalizacyjny zorganizował w Warszawie szkolenie *Podstawy normalizacji*, którego celem było zapoznanie jego uczestników z aktualną wiedzą w zakresie normalizacji.

Program obejmował m.in.:

- podstawowe aspekty normalizacji
- system normalizacji w Polsce
- strukturę organizacyjną i działalność PKN-u
- omówienie struktury i działalności organizacji normalizacyjnych szczebla międzynarodowego i europejskiego
- omówienie dokumentów opracowywanych przez europejskie organizacje normalizacyjne

omówienie dyrektyw harmonizacji technicznej oraz zagadnień pokrewnych normalizacji (certyfikacja, notyfikacja, ocena zgodności).

W szkoleniu uczestniczyła Barbara Syrek.

(B.S)

Biblioteki cyfrowe

10 grudnia 2009 r. odbyły się w Poznaniu 6 warsztaty z cyklu **Biblioteki cyfrowe**. Jest to impreza organizowana regularnie przez [PCSS](#) i [PFBN](#) od 2004 r. Głównym celem warsztatów jest popularyzacja bibliotek cyfrowych oraz stymulacja ich rozwoju w Polsce poprzez stworzenie miejsca do wymiany doświadczeń oraz integracji środowiska osób związanych z tą tematyką. Tegoroczne warsztaty poświęcone były analizie zachowań użytkowników bibliotek cyfrowych, długookresowemu przechowywaniu danych, problemom ujednoczenia i agregacji metadanych.

Prezentacje, związane z edukacją w zakresie budowania i rozwoju bibliotek cyfrowych oraz działaniami Federacji Bibliotek Cyfrowych jako agregatora metadanych przedstawili m.in. Adam Dudczak, Agnieszka Lewandowska i Marcin Werla z PCSS.

Istotną częścią warsztatów były wystąpienia związane z działaniem trzech zespołów roboczych powołanych we wrześniu 2009 r. przy Konsorcjum "Polskie Biblioteki Cyfrowe". Zespół ds. prawnych, któremu przewodniczyła Bożena Bednarek-Michalska przedstawił problemy związane z prawem autorskim i jego stosowaniem w codziennej praktyce bibliotek cyfrowych. Zaproponował też definicję domeny publicznej, którą można by stosować przy podawaniu właścicieli praw autorskich do obiektów w bibliotekach cyfrowych.

Zespół ds. ujednoczenia metadanych w polskich bibliotekach cyfrowych, w skład którego wchodzi 2 przedstawicielki BG PW (Małgorzata Wornbard, Maria Miller), przedstawił przebieg prac nad utworzeniem takiej wersji schematu opisu metadanych, zgodnego z Dublin Core, który pozwoliłby ujednoczyć metadane, zgodnie z wymogami Europeany i jednocześnie uwzględnićby potrzeby poszczególnych bibliotek.

Aktualny stan prac zaprezentowała Joanna Potęga z biblioteki cyfrowej „POLONA”. Główny cel ujednoczenia metadanych, czyli udostępnienie ich agregatorowi europejskiemu - cyfrowej bibliotece Europeana został osiągnięty. W wyniku trwających nadal prac ma powstać propozycja pełnego schematu metadanych oraz poprawiona wersja podręcznika e-redaktora biblioteki cyfrowej.

Ujednoczenie metadanych pozwoli też na wprowadzenie nowych funkcji wyszukiwawczych w serwisie Federacji Bibliotek Cyfrowych

W warsztatach uczestniczyły Małgorzata Wornbard i Maria Miller. (M.M.) **Forum Akademickie w Kijowie**

W dniach 10-11 grudnia 2009 r. w Kijowie odbyło się Polsko-Ukraińskie Forum Akademickie organizowane przez Fundację Perspektywy. Forum poświęcone było promowaniu polskich szkół wyższych na Ukrainie, ich dorobku naukowego, warunków dla prowadzenia wspólnych badań jakie stwarzają programy unijne (w tym projekt Partnerstwo Wschodnie) oraz możliwości podejmowania nauki przez studentów ukraińskich w Polsce. Uczestnicy Forum przyjęli Rezolucję, w której zwrócono uwagę na konieczność wspierania współpracy naukowej i dydaktycznej obu krajów poprzez utworzenie Polsko-Ukraińskiej Biblioteki Naukowo-Technicznej z siedzibą w Politechnice Kijowskiej (KPI) w Kijowie. PW została zobowiązana do podjęcia starań na rzecz stworzenia warunków organizacyjnych i pozyskania środków dla realizacji tego zadania.

PW była na Forum reprezentowana przez Prof. Bohdana Macugowa (Wydział MiNI) oraz dyrektor Jolantę Stępniaak.

(J.St)

ODWIEDZILI NAS

- dyrektorzy bibliotek naukowych Ukrainy, przebywający w Polsce na zaproszenie ABE Marketing
- przedstawiciel Serial Solutions prezentujący nowe rozwiązania tego serwisu
- delegacja uczelni chińskich
- przedstawiciele Ars Polona z prezesem firmy, którzy przedstawili ofertę firmy
- przedstawiciel The East European Project oraz International Book Supply z ofertą sprzedaży wydawnictw informacyjnych i książek.

Przypominamy:

bieżące informacje podajemy sukcesywnie na stronie domowej Biblioteki Głównej

<http://www.bg.pw.edu.pl>

Zachęcamy do czytania informacji zawartych w EBIBie
<http://www.ebib.info/>